

oktober 2008

Beekvliet-Stelkampsveld

Informatiekrant voor bewoners in het gebied tussen Barchem, Ruurlo en Borculo

- Terugblik op bijeenkomst 2
- Subsidie voor projecten 2
- 'Het gaat om ons gebied' 3
- Gebiedskennis gevraagd 3
- Samenstelling stuurgroep 3
- Op zoek naar natuurwinst 4
- Betere waterstanden 4

Voorwoord

Meer inspraak voor bewoners

De start van het gebiedsproces Beekvliet/ Stelkampsveld met de voorlichtings- bijeenkomst in mei in Barchem is bij veel mensen verkeerd gevallen. Doel was om in een vroeg stadium informatie over het proces te geven aan bewoners en gebruikers van het gebied. Er ontstond echter onduidelijkheid. Daar heeft de stuurgroep van geleerd.

Op verzoek van bewoners en organisaties is na die bewuste bijeenkomst een aantal gesprekken gevoerd. Dat heeft ertoe geleid dat de oorspronkelijke stuurgroep is uitgebreid met vertegenwoordigers uit het gebied: twee personen namens de gebruikers en bewoners en een persoon namens Contact Barchem. Ook zijn de agrariërs uit de gemeente Lochem nu in de stuurgroep vertegenwoordigd. We hopen zo de betrokkenheid bij de ontwikkelingen in het gebied te vergroten.

Is deelname aan de stuurgroep vrijblijvend? Nee, de stuurgroep moet nu eenmaal een aantal doelen bereiken die door het Rijk en de provincie Gelderland zijn vastgesteld. Zo moet een beheerplan voor het Natura 2000-gebied worden gemaakt en ook de waterhuishouding vraagt om een verbetering.

Die producten moeten er gewoon komen. Maar de stuurgroep heeft daar wel invloed

op. Daar ligt dus ook de uitdaging voor ons. In deze informatiekrant informeren wij u over de achtergronden van het gebiedsproces Beekvliet/Stelkampsveld. Wat gaat er eigenlijk gebeuren? De vertegenwoordigers van bewoners in de stuurgroep komen aan het woord. En we geven antwoord op vragen die in het gebied leven.

Ons doel is om een gebied over te houden waar ruimte is voor landbouw en natuur, voor wonen en werken. Laten we samen de route bepalen. De uitkomst zal nooit voor iedereen optimaal zijn. Laten we daar realistisch over zijn. Eventuele negatieve effecten moeten wel gecompenseerd worden.

We staan aan het begin van een onzeker en spannend proces. Samen met u hopen wij tot een positief eindresultaat te komen. Ik nodig u uit met ons mee te denken. Hebt u vragen of opmerkingen, trek aan de bel en laat u horen via uw vertegenwoordiger.

Meer informatie

Bertus Hesselink, voorzitter stuurgroep
T (06) 13 62 14 84
bertushesselink@hotmail.com

Natuurontwikkeling met respect voor boer en burger

Er komt veel op het gebied Beekvliet / Stelkampsveld af. De flora en fauna in het gebied zijn uniek. Daarom staat het gebied op de lijst met Natura 2000-gebieden. Er is een beheerplan in de maak waarin staat wat moet gebeuren om de kwaliteit van de natuur te behouden. Het beheerplan wordt gemaakt door de Dienst Landelijk Gebied.

Duidelijk is dat de vegetatie last heeft van verdroging. Daarom zien we het gebied ook op de Gelderse TOP-lijst met verdroogde gebieden staan. In zulke TOP-gebieden moet iets gebeuren met de waterhuishouding. Dat komt te staan in het zogeheten GGOR, het Gewenste Grond- en Oppervlaktewater Regime. Het GGOR wordt gemaakt door het Waterschap Rijn en IJssel.

En niet als laatste, in het gebied wordt gewoond en geboerd. Al sinds vele jaren speelt de landbouw een belangrijke rol.

De provincie Gelderland, het Rijk en zelfs Europa vinden dat maatregelen genomen moeten worden om de kwaliteit van natuur en landschap te behouden, en liefst nog te verbeteren. Maar dan wel met respect voor de andere functies in het gebied, zoals wonen, werken en recreatie.

Gebiedsproces

Het gebied Beekvliet / Stelkampsveld één van de negentien gebieden in de Achterhoek&Liemers waarvoor de provincie Gelderland extra geld beschikbaar stelt. Er is een gebiedsproces op gang gebracht waarbinnen maatregelen en projecten worden voorbereid. Veel maatregelen hebben te maken met natuurontwikkeling en waterhuishouding. Maar ook zijn er ideeën (én is er geld) voor de agrarische sector – bijvoorbeeld kavelruil en

boerderijverplaatsing – en recreatie. Als het beheerplan en het GGOR gereed zijn, wordt onder verantwoordelijkheid van de provincie voor het hele gebied een uitvoeringsprogramma gemaakt. Daarin staan alle maatregelen.

Stuurgroep

In de stuurgroep Beekvliet/ Stelkampsveld zijn betrokken organisaties en bewoners vertegenwoordigd. De stuurgroep adviseert over de opstelling van het beheerplan voor het Natura 2000-gebied en het GGOR. Verder is ze verantwoordelijk voor een goed verloop van het gebiedsproces. De stuurgroep wil bewoners nauw betrekken bij de planvorming en de uitvoering. Bewoners worden op de hoogte gehouden van de voortgang, onder andere via informatiebijeenkomsten en deze informatiekrant.

Terugblik op informatiebijeenkomst

Veel belangstellenden hebben afgelopen mei de informatiebijeenkomst in 't Onderschoer te Barchem bezocht. Op uitnodiging van de stuurgroep werden presentaties gehouden door Dienst Landelijk Gebied, provincie Gelderland en Waterschap Rijn en IJssel. Veel bezoekers hebben een ontevreden gevoel overgehouden aan de bijeenkomst. Zo vond men dat de belangen van inwoners onvoldoende aan bod kwamen en dat veel vragen onbeantwoord bleven. Ook de stuurgroep is niet tevreden over hoe de bijeenkomst is verlopen. De kritiek is ter harte genomen. Het heeft geleid tot een vertegenwoordiging van drie inwoners in de stuurgroep. Verder vindt u hieronder een antwoord op een aantal vragen en opmerkingen die tijdens de bijeenkomst aan de orde kwamen.

Er wordt te weinig aandacht besteed aan belangen van bewoners.

De stuurgroep heeft zich deze kritiek aangetrokken. Inmiddels is een aantal vertegenwoordigers van bewoners aan de stuurgroep toegevoegd. Het gaat om twee vertegenwoordigers van Belangengroep Boer en Burger in Beekvliet / Stelkampsveld en om een vertegenwoordiger van Contact Barchem.

Wat is de rol van boerenorganisatie LTO?

LTO is vertegenwoordigd in de stuurgroep. Voorzitter B. Hesselink en het stuurgroep lid H. Aalderink van afdeling Lochem van LTO behartigen de belangen van de agrarische sector. Alle namen en telefoonnummers van de stuurgroep leden staan in deze informatiekant genoemd.

Waarom is op de kaarten, bijvoorbeeld die waarop de begrenzing staat van de Ecologische Hoofdstructuur, een witte vlek opgenomen ten zuiden van de Borculoeweg?

Verwacht wordt dat deze gronden niet nodig zijn voor natuurontwikkeling. Als mocht blijken dat herbegrenzing gewenst is, kan de stuurgroep dat voorstellen aan de provincie.

Ook nieuwe natuur ligt binnen de (voorlopige) grenzen van het Natura 2000-gebied. Hoe kan dat?

Het ontwerp-aanwijzingsbesluit voor Stelkampsveld wordt waarschijnlijk in het voorjaar van 2009 ter inzage gelegd. Nadat het beheerplan is gemaakt, worden de definitieve grenzen vastgesteld. De minister heeft gezegd dat nieuwe natuur wordt meebegrensd als dat nodig is om de natuurdoelen van een gebied te kunnen realiseren.

Voor wandelaars is het Stelkampsveld een prachtig gebied.

Wie betaalt de uitvoering van Natura 2000?

Het Rijk betaalt het grootste deel van de aankoop, het beheer en bijvoorbeeld de vergunningverlening. Provincies, gemeenten, waterschappen en terreinbeheerders betalen mee. Haalbaar en betaalbaar zijn belangrijke begrippen. De herstelmaatregelen zijn gericht op behoud en ontwikkeling van het hele Natura 2000-gebied en de Ecologische Hoofdstructuur waarbinnen het Stelkampsveld ligt. Er is geld voor boerderijverplaatsing. Ook is er budget voor het veiligstellen en uitbreiden van natuurgebieden en om verdroging tegen te gaan.

Door afgraving van landbouwpercelen wordt de natuur geweld aan gedaan.

In het gebied zijn goede mogelijkheden voor de ontwikkeling van plantengemeenschappen die afhankelijk zijn van natte, voedselarme omstandigheden. Verwijdering van de voedselrijke bouwvoor versnelt de ontwikkeling van deze gemeenschappen. Uit landbouwkundig oogpunt is dan sprake van vernietiging van productiemogelijkheden. De vrijkomende bouwvoor kan echter worden gebruikt om andere landbouwgronden te verbeteren.

Staatsbosbeheer spreekt op haar website ten onrechte over vervuilde landbouwgronden.

De website is door SBB aangepast.

Waarom is niet duidelijk wat de visie van boeren is?

Een inventarisatie van de ontwikkeling van de landbouw in het gebied maakt deel uit van het op te stellen beheerplan. Er wordt uitgezocht hoe Bureau Beheer Landbouwgronden is omgegaan met eerdere biedingen. Voor agrariërs in het gebied bestaat ook de mogelijkheid om de eigen situatie met de gebiedsmakelaar te bespreken.

Wat zijn de mogelijkheden voor agrariërs die toch door willen gaan?

Het gebied Beekvliet / Stelkampsveld is aangewezen als extensiveringsgebied. De ontwikkelingsmogelijkheden van de intensieve veehouderij zijn daarom beperkt. Die aanwijzing heeft ook enige (maar minder) gevolgen voor de melkveehouderij. De stuurgroep probeert via bedrijfsverplaatsing en kavelruil de toekomstmogelijkheden van de blijvers te verbeteren.

Moeten bouwplannen nu al aan Natura 2000 getoetst worden?

De provincie toetst of bouwplannen mogelijk significante effecten hebben op een Natura 2000-gebied.

De grondwaterstand in het gebied is zorgelijk. Verdere vernatting is ongewenst. Hiernaar is al veel onderzoek gedaan.

Het waterschap betreft alle van belang zijnde informatie over Stelkampsveld bij het opstellen van het waterplan (GGOR). Resultaten van eerder onderzoek en gebiedskennis van betrokkenen worden dus meegenomen.

Zijn de gevolgen van de verdroging wel zo ernstig?

De verdroging in het Stelkampsveld is ingeschat aan de hand van vegetatieopnamen en de ontwikkeling daarvan in de tijd. Gebleken is dat veel kwetsbare planten zijn teruggedrongen op randen van laagtes in het gebied. Door maatregelen in de waterhuishouding wordt geprobeerd om op een groter areaal goede omstandigheden voor deze planten te realiseren.

Subsidie voor projecten

Het gebied Beekvliet / Stelkampsveld ligt in het Nationaal Landschap De Graafschap, één van de twintig Nationale Landschappen in ons land. Daaruit volgen geen planologische beperkingen. Wat betekent het wel? Het antwoord is simpel: het biedt extra mogelijkheden voor uitvoering van projecten. Het Rijk heeft drie miljoen euro beschikbaar gesteld aan De Graafschap voor de uitvoering van projecten die bijdragen aan de versterking van de kernkwaliteiten van het gebied.

Voor projecten is 75 procent subsidie beschikbaar. Voorbeelden van mogelijke projecten staan in het projectenboek, te

vinden op www.plattelandshuis.nl of www.nationalelandschappen.nl.

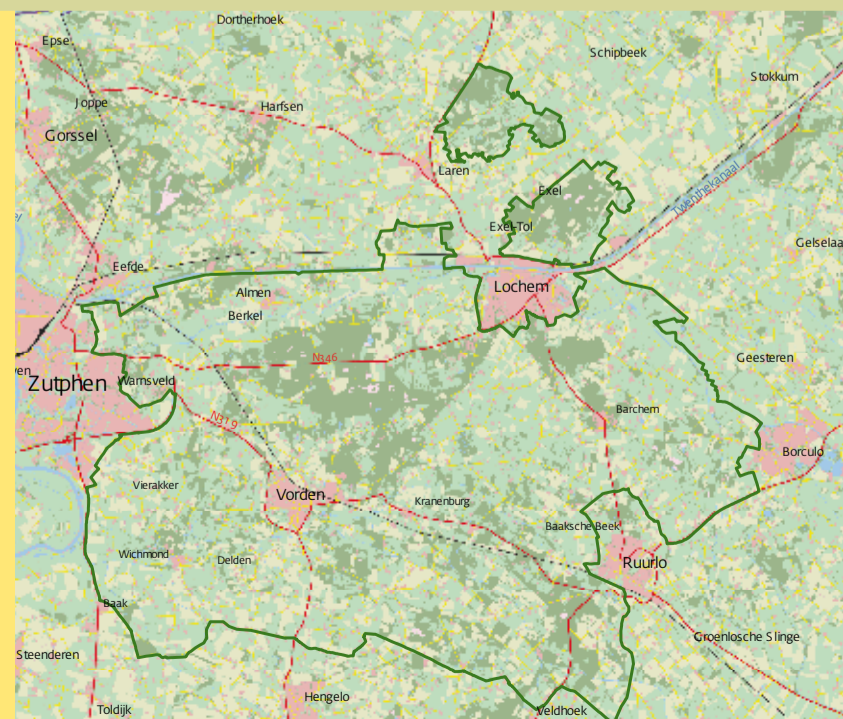
Voorbeelden van projecten zijn:

- aanleg van een kavelpad
- aanleg van wandel- of fietsroutes
- herstel zandwegen
- erfbeplanting
- herstel van een watersysteem

Meer informatie

Paul Seesing van Plattelandshuis,
T (0314) 62 50 00 of p.seesing@plattelandshuis.nl

Grens van het Nationaal
Landschap De Graafschap.

'Het gaat om ons huis en ons land'

Er zijn veel overheden en organisaties die zich met het gebied Beekvliet / Stelkampsveld bezighouden. Inmiddels zijn ook bewoners van het gebied in de stuurgroep vertegenwoordigd. Hoe nodig dat is, bleek tijdens de informatiebijeenkomst die in mei is gehouden. De belangstelling voor deze bijeenkomst was groot. En waren vragen die in deze fase van het gebiedsproces nog niet allemaal beantwoord konden worden. Reden voor een aantal bewoners van het gebied om aan de bel te trekken en zich te verenigen zodat de belangen van de gebiedsbewoners goed worden behartigd.

Gert Nieuwenhuis, Marian Ruesink en Bennie Essink zijn degenen die zich de komende jaren sterk gaan maken voor de gebiedsinbreng. Nieuwenhuis en Ruesink vertegenwoordigen de Belangengroep Boer en Burger Beekvliet / Stelkampsveld. Essink is actief in Contact Barchem.

“Op de informatieavond werd er naar onze mening te weinig informatie verstrekt. Op veel van de vragen was er gewoon geen antwoord. Dat leidde tot veel onvrede bij de aanwezigen,” blikt Nieuwenhuis terug.

De drie staken na afloop de koppen bij elkaar om te overleggen wat met de onvrede gedaan zou moeten worden. Ruesink: “Ook hebben we landbouworganisatie LTO benaderd. Want wie er van LTO in de stuurgroep zat, was voor ons op dat moment wazig. Het bleken bovendien geen mensen uit het gebied te zijn, dus al met al kregen we steeds meer redenen om ons te verenigen.”

Maar wat het drietal eigenlijk het meest stoorde op de bewuste informatiebijeenkomst was dat zij zich als bewoners niet serieus

Leden van de stuurgroep bezoeken het Stelkampsveld.

genomen voelden. Essink: “Het gaat op zo’n avond over j’ouw eigendommen, jouw werk of jouw huis, terwijl je zelf nog geen flauw benul hebt van alle plannen en voornemens. En als je dan ook nog het idee krijgt dat de deskundigen niet precies weten waarover ze het hebben, tja, dan voelt dat op zijn zachtst gezegd knap vervelend.”

Gevoelens

Het kostte enige moeite om als bewoners een plek in de stuurgroep te krijgen, zegt

Ruesink, maar nu is dat helemaal rond. “We hopen door een goede inbreng het nodige te bereiken. Vóóral dat we de gevoelens en belangen van boeren en burgers in dit gebied goed over het voetlicht kunnen brengen en daardoor een werkbare omgeving kunnen houden.”

Volgens Nieuwenhuis gaat het er dan om dat boeren toekomstperspectief houden. Een kantoor aan huis in het buitengebied moet ook mogelijk blijven, vindt hij. “Wij zijn geen voorstander van een groot,

aaneengesloten natuurgebied waar totaal geen activiteiten meer zijn. Voorkomen moet worden dat alle bestaande voorzieningen wijken voor een plantje. Bewijs ons de meerwaarde van de natuur maar eens.”

Nieuwenhuis wil de stuurgroep vooral het besef bijbrengen dat er echt rekening moet worden gehouden met de gevoelens van de bewoners in het gebied. “Want het hele proces staat of valt met de betrokkenheid van ons allemaal!”

Gebiedskennis gevraagd

Het waterschap werkt met een computermodel om te komen tot het Gewenst Grond- en Oppervlaktewater Regime (zie elders in deze informatiekant). Zo onderzoekt het waterschap of er maatregelen nodig zijn om de beleidsdoelen te realiseren. Ook de effecten van maatregelen worden met dit model in beeld gebracht. Op basis van dit onderzoek wordt daarna bestuurlijk een afweging gemaakt: wat is haalbaar, wat is betaalbaar?

Om de effecten van maatregelen goed in beeld te brengen is het van groot belang dat de actuele situatie goed door het model

wordt weergegeven. Daarom wordt het model vergeleken met meetgegevens van peilbuizen. Daarnaast wil het waterschap zoveel mogelijk detailinformatie uit het gebied gebruiken. Daarom worden de grondgebruikers in de directe omgeving van het Stelkampsveld de komende tijd persoonlijk benaderd door het waterschap, met de volgende vragen:

- welke greppels zijn wel/niet watervoerend?
- ligt er buisdrainage en zo ja waar?
- en aan de hand van kaarten: wordt het beeld herkend zoals het model dat aangeeft?

Samenstelling stuurgroep:

B. Hesselink, namens LTO, voorzitter, T (0545) 48 18 42
bertushesselink@hotmail.com

B. Essink, namens Contact Barchem, lid, T (0573) 44 13 55
maandagsdijk3@planet.nl

G. Ordeman, namens natuurorganisaties Berkelland, lid, T (0545) 48 21 04
pro.gezond@hetnet.nl

L. Hahn, namens Staatsbosbeheer, lid, T (0570) 74 71 00, l.hahn@staatsbosbeheer.nl

M. Ruesink, namens Boer en Burger Beekvliet/Stelkampsveld, lid, T (0545) 27 14 06
7271NZ1@hetnet.nl

G. Nieuwenhuis, namens Boer en Burger Beekvliet/Stelkampsveld, lid, T (0545) 27 18 85
g.nieuwenhuis@hotmail.com

H. Aalderink, namens LTO Lochem, lid, T (0575) 54 80 90, herbert.aalderink@hetnet.nl

T. Klein Brinke, namens kavelruilcommissie, lid, T (0573) 45 24 76, tonie@telfort.nl

H.F. Lutke Willink te Biesebeek, namens waterschap, lid, T (0545) 29 16 35
lutkewillink4@hotmail.com

A. Hemelaar, namens het Bureau Achterhoek en Liemers, adviseur, T (0314) 62 50 00
a.hemelaar@prv.gelderland.nl

A. Stortelder, namens gemeente Lochem, adviseur, T (0573) 28 91 36
a.stortelder@lochem.nl

W. Baas, namens de gemeente Berkelland, adviseur, T (0545) 25 02 50
w.baas@gemeenteberkelland.nl

R. Klein Wolterink, namens waterschap, adviseur, T (0314) 36 95 97
r.kleinwolterink@wrij.nl

H. Kreuwel, namens Natura-2000, adviseur, T (026) 37 81 260, kreuwelj@minlnv.nl

K.B. Morssink, DLG, secretaris, T (026) 37 81 350, k.b.morssink@minlnv.nl

Gebiedsmakelaar:

J. Lubben, T (0545) 29 29 01
j.lubben@gemeenteberkelland.nl

Aankoop BBL:

M. de Geus, T (026) 37 81 530
geus@minlnv.nl

Met Natura 2000 op zoek naar natuurwinst

Het Natura 2000-gebied Stelkampsveld ligt tussen Barchem en Borculo. Het omvat het "Stelkampsveld" (15 hectare) met daaromheen een afwisseling van andere natuurterreinen, bos en landbouwgronden. Het deel dat als Natura 2000-gebied wordt aangewezen is 128 hectare groot. Het grootste deel is in eigendom van Staatsbosbeheer. Delen ervan zijn verpacht en in agrarisch gebruik. Daarnaast is een deel particulier bezit en eveneens in agrarisch gebruik.

Waardevol is de afwisseling van essen, graslanden, heides met vennen, houtwallen en bosjes. Het gebied is een fraai voorbeeld van het Achterhoekse kampenlandschap. In het gebied komt een grote verscheidenheid aan waardevolle levensgemeenschappen voor. Belangrijke locaties zijn het eigenlijke Stelkampsveld met een gradiënt van droge en natte heide, schraalgrasland, blauwgrasland, kalkmoeras en venvegetaties en de broekbossen langs de Oude Beek.

Afgelopen jaren zijn in de natuurterreinen maatregelen genomen voor behoud en verdere ontwikkeling van natuurkwaliteit. Toch staan de natuurwaarden in het gebied onder druk door verdroging, vermesting en verzuring. De ontwikkeling van natuurwaarden wordt hierdoor belemmerd. De afstemming van het beheerplan met de omgeving heeft plaats in de stuurgroep Beekvliet / Stelkampsveld. Deze stuurgroep zorgt ook voor afstemming met het GGOR-proces (zie elders op deze pagina).

Belanghebbenden

De provincie wil graag alle belanghebbenden bij de totstandkoming van het beheerplan betrekken. De stuurgroep wordt om een inhoudelijke reactie gevraagd op het conceptbeheerplan. Deze reacties worden

De zonnedauw is een vleesetend plantje. Deze plant groeit alleen op afgeplagde, natte heidevelden.

zoveel mogelijk verwerkt. Het conceptplan wordt ook toegelicht aan omwonenden tijdens een informatiebijeenkomst, voordat het plan in november 2009 wordt opgeleverd aan het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en provincie Gelderland. De doelen in het plan gaan vooral over de gewenste ecologische samenhang in het gebied. Centraal staan de zogeheten instandhoudingsdoelen van habitattypen, zoals vochtige heide, droge heide, kalkmoerassen en blauwgraslanden. Doel is de oppervlakte van deze habitattypen te vergroten en de kwaliteit te verbeteren.

Bestaand gebruik

Vooruitlopend op de aanwijzingsprocedure is al een begin gemaakt met de opstelling van het beheerplan. Op dit moment wordt gewerkt aan een beschrijving van de bestaande situatie en het gebruik. De voltooiing van het beheerplan is gepland in november 2009. Het beheerplan beschrijft welke maatregelen genomen moeten worden om behoud of herstel mogelijk te maken. Stelkampsveld behoort tot de meest kansrijke gebieden in Nederland voor kwaliteitsverbetering en areaaluitbreiding van kalkmoerassen en bijvoorbeeld

Bezoek ministerie

Vanuit het ministerie van LNV is Rob van Brouwershaven als programmadirecteur verantwoordelijk voor Natura 2000. Op 22 september bezocht hij het Stelkampsveld. Hij was vooral geïnteresseerd in de doelen voor het gebied en het gebiedsproces. Hoe kijkt de omgeving tegen het project aan en hoe stem je de natuurdoelen af met andere ontwikkelingen in het gebied? De afweging tussen het landbouw- en natuurbelang en de toekomst van agrariërs in het gebied is nadrukkelijk aan de orde gekomen.

blauwgrasland. Ook voor de andere in het gebied voorkomende habitattypen zijn mogelijkheden voor kwaliteitsverbetering. Om deze natuurwinst mogelijk te maken zijn aanpassingen in de waterhuishouding en het agrarische gebruik nodig. In het op te stellen beheersplan wordt dat nader uitgewerkt.

Meer informatie

www.natura2000beheerplannen.nl

Beste waterstand voor natuur en landbouw

GGOR staat voor **Gewenst Grond- en Oppervlaktewaterregime**. De komende jaren bekijkt het waterschap voor het gehele waterschapsgebied wat het gewenste grond- en oppervlaktewaterregime is. Het waterschap bekijkt daarbij vooral of de toegewezen functie, zoals landbouw of natuur, op een goede manier wordt bediend.

Belangrijk uitgangspunt voor de GGOR is het overheidsbeleid, zoals het streekplan en het Natura 2000-beleid. Het is meestal onmogelijk om alle functies optimaal te bedienen en dus moeten er keuzes gemaakt worden. Wat is haalbaar? Wat is betaalbaar?

Hoe pakt het waterschap dit aan? Een goede afweging kan pas worden gemaakt als er inzicht is in de waterhuishouding in het gebied. Per gebied wordt daarom eerst de huidige grond- en oppervlaktewaterregime met een computermodel nagebootst. Daarna wordt de optimale situatie voor de landbouw in beeld gebracht en ook de optimale situatie voor de natuur.

Dan wordt duidelijk wat de knelpunten zijn. Verschillende maatregelenscenario's worden doorgerekend, waarbij uiteraard ook de effecten in beeld worden gebracht. Daarna maakt het waterschapsbestuur de afweging: wat is haalbaar, wat is betaalbaar?

Het resultaat van deze afweging is het gewenste grond- en oppervlaktewaterregime. Het bijbehorende pakket aan maatregelen wordt vervolgens uitgevoerd.

Het waterschap wil bewoners en andere betrokkenen betrekken bij het GGOR-proces. Daarom is er nauw overleg met de stuurgroep Beekvliet / Stelkampsveld, die een klankbord voor het waterschap vormt. Boeren en burgers worden via voorlichtingsavonden, keukentafelgesprekken of individuele gesprekken geraadpleegd. Dit alles in nauw overleg met de stuurgroep.

Colofon

De informatiekrant Beekvliet / Stelkampsveld is gemaakt in opdracht van de provincie Gelderland in samenwerking met alle betrokken partijen. Oktober 2008.

Coördinatie: Ine Haanappel, Provincie Gelderland, Bureau Achterhoek en Liemers

Eindredactie en productiebegeleiding: "Citaat", Arnhem

Foto's: Hans Kreuvel, ministerie van LNV/DLG

Vormgeving: Henk-Jan Panneman, Arnhem

Drukwerk: Drukmotief bv, Apeldoorn

Meer informatie over het gebiedsproces

Beekvliet / Stelkampsveld:

Lex Hemelaar, Provincie Gelderland

Bureau Achterhoek en Liemers

Dr. Grashuistraat 8, 7021 CL Zelhem

T (0314) 62 50 00

Meer informatie over het Beheerplan Natura 2000:

Hans Kreuvel, Dienst Landelijk Gebied

Postbus 9079, 6800 ED Arnhem

T (026) 37 81 260

Meer informatie over het GGOR:

Ria Klein Wolterink, Waterschap Rijn en IJssel

Postbus 148, 7000 AC Doetinchem

T (0314) 36 93 69